

HOOG-KASTEREN BLIJFT HOOG-KASTEREN.

Op taalkundige gronden moet men de afleiding van Hoog-Kasteren uit Hoccascaute verwerpen (zie B.H. V 3 blz. 64). Ten eerste: Hoccascaute moet zich in het middelnederlands ontwikkelen tot Hokkescoote, daarna tot Hokkeschoot, Hokschoot of Hokschoot. 't Is een taalkundig-overbodige vraag, waar de z.g. „uitgang” „ca” gebleven is, omdat hocca regelmatig hokke moet worden, zoals 't oudgermaanse bloma in 't middelnederlands bloeme wordt en later bloem (met de nevenvormen blomme en blom). Men kan oudgermaanse klanken niet zonder meer overnemen in 't middelnederlands; dit is in strijd met de historische taalkunde; men mag verschillende tijdvakken zo maar niet door elkaar klutsen. Daar de tweede lettergreep van Hoccascaute zwak betoond was, kan de -a- niet behouden zijn gebleven in 't M.n.l. (De ontwikkeling van Hokschoot tot Hoksent laat ik buiten beschouwing en voor rekening van Vlaamse toponymici).

Ten tweede: wanneer Hoog-Kasteren afgeleid was van Hoccascaute, zouden we in oude stukken en zeker in de oudste cijnsboeken en in 't Bosch-Protokol een spoor moeten vinden van Hokkeschoot of Hokschoot.

Dit is niet het geval, ook al hebben de oudste registers dikwijls een conservatieve schrijfwijze volgens nog-vroegere akten of liggers.

De schrijfwijze Hockasterle van 't jaar 1304, aangehaald door G. BEEEX uit ERENS' Oorkondenboek van Tongerlo, bewijst *niets* voor de afleiding uit Hoccascaute. Immers Hockasterle heeft de klemtoon op de tweede lettergreep. Men zou overigens deze spelling twijfelachtig kunnen vinden; (er staan wel meer oneffenheden in Erens' Oorkondenboek). In 't hertogelijk cijnsboek van omstreeks 1380 (Rekenkamer Brussel 45040, fol. 24 v.) staat: vicini de hoe casterle. Hoe het zij: als de spelling Hockasterle een juiste weergave is van wat er inderdaad staat, dan komt deze toch overeen met het type Hoe-Casterle. Hoe (= hoo) is een nevenvorm van „hoog”, zoals meer voorkomt in toponiemen. (Hoberg enz.). En dat met dit „Hoe” inderdaad „hoog” bedoeld is, blijkt uit een Bossche schepenakte van Donderdag na St. Denijs 1296, waarin Henricus dictus veren necen de Hoigher Casterle 6 mud rog en 1 mud haver jaarlijks geeft aan de Wilhelmiën van Porta Celi bij Den Bosch, te vergelden uit zijn goed in Hoiger Casterle. (Deze akte wordt aangehaald in 't Vonnisboek der opwinningen in 't jaar 1559; zie: Den Bosch R. 1805 fol. 130).

De waarde van dit aangehaalde moet men niet onderschatten, want om een opwinningsproces te kunnen voeren, moest men de oude constitutiebrief tonen. De tekst daarvan schreef de sekretaris in de vonnisbrief.

Oude terminologie, oude namen en schrijfwijzen bewijzen genoeg, dat men de oude brief overschreef in de vonnisbrief. Een spoor van Hokschoot is niet te vinden. 't Is altijd: Hocasterle, Hoge casterle, Hoger Casterle enz.

Dit gehucht werd zo genoemd in tegenstelling met Kerckasterle (zie bovengenoemd cijnsboek, fol. 47: vicini de Kercasterle). De vorm „Hoccasterd”, die G. BEEEX veronderstelt, is nergens te vinden. Hoog-Kasteren ligt ook niet aan de Dommel; en Hoccascaute lag super fluvio Dudmala..... (Hoksent ligt wel bij de Dommel). We moeten dus besluiten, dat het door G. BEEEX geopperde een onmogelijkheid is wegens klemtoon, taalkundige ontwikkeling en oude vormen. Ter gemakelijkheid vermeld ik een Biercasterle en de drie Bergen, genoemd bij de uitgifte van de gemeeynt van Loon en Kasteren. Dit zijn evenwel verkeerde lezingen voor Kerckasterle en die drie Bersen, zoals blijkt uit het stuk-zelf, (waarnaar Dr. ENKLAAR verwijst in: Gemeene Gronden in Noord-Brabant, blz. 127).

Den Bosch.

F. W. SMULDERS.